

egunekoa

Ciriaco Molinuevo, Roger Idiart, Kepa Ezeolaza

(Euskal Herriko Apaizen Koordinakundearen izenean)

Baztertzerik gabeko demokraziaren alde

Euskal Herriko Apaizen Koordinakundearen antolatutako bost euskal elizbarrutietako apaizak, prozesu gatazkatsu luzean katramilatutako gure Herriaren kezken eta esperantzen partaide gara ezinbestean. Biktima guztiekiko erruki eta solidaritate printzipioak bultzatuta, eskakizun ebanjelikoarekin leialak izaten saiatu nahi genuke bakanerantzko bidean.

Une hauetan, iragarritako «Alderdien Legea» eta Batasunaren ilegalizazioa dela-eta sor daitezkeen gaiztoagotzearen eta larriagotzearen aurrean, gatazka bideratu eta gainditzea demokrazia sakontzetik baino ezin daitekeela iritsi uste dugu. Hori dela eta, honako hau adierazi nahi dugu:

1. Koherentzia demokratikoz, eskubideen eta askatasunen defentsak erabatekoa izan behar duela baieztatzen dugu eta eskubide eta askatasun horien jabe den orori bermatu behar zaizkiola, direnak direla beraiekiko sinpatia edo iritzi politikoa.

2. Aurrekoa abiapuntutzat harturik, zinez garrantzitsuak diren eskubide eta askatasunei, hala nola, askatasun ideologikoari eta adierazpen, elkartzeko eta hiritarren parte-hartze eskubideei zuzen-zuzeneko murrizketaz eragiten dien «Alderdien Legearen» edukiak salatu beharrean gaude; eskubide hauek Konstituzioaren Lehenengo Tituluko bigarren kapituluko lehen atalean eta nazioarteko legeria demokratiko guztietan onartuak dira.

3. Izapidetan den «Alderdien Legeak»

zuzen-zuzen erasotzen die funtzionamendu demokratikorako oinarritzko diren aukera politiko eta hautes-askatasunaren printzipioei; izan ere, Batasuna lege kanpo jartzen baldin bada, gure herriaren egitura sozialaren errota dauden eta zilegizkoak diren adierazpen, elkartzeko eta aukera politiko eta ideologikorako aukerak ezabatuko lirateke. Ezin dugu onartu legeak honela aldatu, interpretatu eta aplikatzeko modua, eta jokabide honekiko gure erabateko adostasunik eza adierazten dugu.

4. Gure kezka eta salaketa aditzera eman nahi ditugu, halaber, lege honek defentsa-gabezia eta legaltasun zehaztugabeko egoeretara garamatzalako eta pertsonen eskubide eta funtsezko askatasuen bermea arbitrariotasunez erabiltzera. Askatasunek behar duten babesean gertatutako zehaztugabetasun eta segurtasun ezak, esanahi publiko garrantzitsuen testuinguruan gertatzen denean batez ere, giza eskubideei buruzko kultura erlatibista bultzatzea laguntzen du. Jokabide hau bereziki larria da gurea bezalako egoera soziopolitiko korapilatsuan.

5. Honek guztiak eragin negatiboa du gure gizartearen gehiengoak babesten duen helburua lortzeko: elkarbizitza politiko baketsu eta demokratikoa eta aniztasunaren adierazpenerako bermea es-

kaintzen duena. Aurreikus daitezkeen krispazio larriagoaren ondorenek zailagotu besterik ez dute egingo bakea eraikitzeko elkarriketa; horrez gain, lege honek ez du bermatzen ez sufritzen dutenen

mina arinduko denik ez beraien segurtasuna mehatxatuta dutenen askatasuna emendatuko denik. Kezka berbera azaldu dute gure gotzainek *Bakea Prestatu* Pastoral Idazkian; guri da-

gokigunez, bat gatz gure gotzainekin eta salatu egiten ditugu beraien kontra egindako eraso injustu eta itxuraldatuak.

6. Arrazoi etiko hauek direla medio eta samaritararen (Lk 10, 30-37) sentiberatasunak bultzatuta, gure Herriak eta bertako gizon-emakumeek bizi duten egoeraren aurrean, lege hau ezabatzea eskatzen dugu eta erakunde politikoak lege kanpo uzteko jarduera judizial eta politikoak geldiaraztea, baliogabetzea edo ezeztatzea.

7. Eta guztiei —gure kristau taldeetako kideei batez ere— eskatu nahi diegu justizian eta demokrazian sakontzeko jarrrera geureganatu dezagula eskubide guztien, bai banakakoen eta bai kolektiboaren, erabilera benetakoa izan dadin, gure Herriaren bakanerantzko bideak ahalbidetuko dituzten begirunez eta egiazko elkarriketaz.

ALDERDIEN LEGEA

Eskubide eta askatasunei murrizketa eragiten dien legearen edukiak salatu beharrean gaude

seiko urrea

Iñigo Aranbarri

Diskurtsoak

B lindajeak egingo gaitu libreago. Hala errepikatuko zaigu hemen-dik aurrera Europa mendebaldeko estatueta biziaren aukera dagoen guztietan. Ez zaidazue esan ez dela eslogana ona.

Sevillan, Suediak jarri dio betoa espainolen eta britainiarren hasierako asmoari, eta horri esker atera da leunago emigrazioaren gaineko egitasmoa. Leunago, eta beharbadarik gabe, horrexegatik maltzurrago.

Maltzurra baita, perbertsoa guztiz Europar Batasunak etorkinen jatorritzko estatuei emango dizkien diru-laguntzak hauek izan dezaketene euste ahalmenaren arabera ematea. Maltzurra eta perbertsoa, nola deitu bestela lehendik nahiko

sustrai ustelak dituzten «garapenerako laguntzak» (erran nahi baita kontrol politiko, ekonomiko eta militarra) aldagai berri honen arabera banatzeari.

Hala salatu du batere susmagarria ez den Amnesty Internationalek Europako Batasunerako duen arduradunak, Dick Oostingek. Halatsu batere susmagarria ez den Mary Orbinsonek, Nazio Batuen Erakundeko goi komisarioak edota Caritasek berak: «Garapenerako laguntzak ezin dira sari moduan eman».

Askotan, ahaztuta banu bezala, harritu egiten nau sotiltasunak duen indarrak. Begien bistan dauden arazoak hitzez eman beharra dago, hala hartzen dute indarra, nahiz eta ez den erraza Sevillako goi biltzar blindatuari Artzain Onaren ka-

tedraleko sotoetatik erantzutea: «Goi bilerako ajendan gure herrietako hondamen ekonomikoaz hitz egin dadin eskatzen dugu, mendeetan jasaten ari garen ustiaketa, herri aberats eta txioren arteko merkataritza harreman injustuaz edota ahulenak zapaltzen dituen kapitalaren globalizazioaz, hauek baitira inmigrazio ekonomikoaren arazoak». Eta ahoz eginitako pankarta hori, halako auzo-lotsa sortzen: «Gizakiak gara».

Ideien loturak zer diren. Munduaren pisua duten berbok, espainiar demokraziaren apostoluek aste honetan bertan, Espainiako selekzioak berotuta, Koreako «izen ahoskaezinezko» jokalariez esandakoak ekarri dizkidate, ezinbestean, gogora. Etorkinek entzungo dituzten irrati esatariek asko dakite futbolaz ez ezik antropologiaz ere: «Gainera, nork jakin atsedendian ez diren beste hamaika ateratzen, denak berdina dira-eta!».

Bi diskurtsoen artean matxa jokatu behar izango balitz, eskerrak beti izango dugun aukera gizakiak sotorago bidaltzeko.

zutabea

Antton Azkargorta

Hondakinak eta biktimak

Z eos-eko Simonide poeta greziarrak asmatu omen zuen memoriaren objektu gisa pentsatutako hondakinaren artelana. Diotenez, aingeru pare batek abisatuta, bazkari bat ospatzen ari ziren etxetik presaka irten zen, doi-doi lurrikara batek etxea suntsitu baino lehen. Bere lagunak bertan zapalduta gelditu ziren, ezagutezin. Poesiak buruz ikasteagatik Simonidek memoria ondo landuta zeukanez, senitarteko tristatuei hondakinen artetik gorpuak berreskuratzen lagundu zien, ondo gogoratzen zuen-eta bakoitzaren kokapena. Alabaina, lan horretarako lagungarri bat zeukan: hondakina.

XX. mendeak hondakinik gabeko txikizioa asmatu du: Holokaustoa. Ekintza zuria. Izan denik ere zalantzan jartzen dena, froga materialik ez dagoelako, hain zuzen ere. Claude Lanzmann-en *Shoah* (1985) filma joan den mendeko artelan enblematiko gisa proposatu izan da, mendearen gauza propioa izan zitekeen hondakinik gabeko katastrofeak utzitako hutsaren isla gisa.

Halere, nago Holokaustoari buruzko lan hori ezin dela mendearen ikur bezala aukeratu. Milioika pertsona lur gainetik ia erresistentziarik gabe nola ezabatu zituzten ekartzen digu gogora: gizakia biktima sufritzailea den neurrian, alegia. Lanzmann bera Israelek Palestinan darman politikaren alde agertu berri da, palestinarren sufrimenduak ardura gutxi diola erakutsiz. Sufrimenduaren gainean ezin dela Gizadiarentzat ezer unibertsalik eraiki adierazten du horrek eta, bide batez, antzinako biktima oso erraz bihur daitekeela egungo berrero. Palestinan joan dagoena ez da oraingo biktimekiko elkartasuna, Justizia arazoa baizik. Eta kontzeptu horren gainean bai eraiki daitekeela Gizadiari dagokion unibertsaltasunaren ikurrik. Urrunago joan gabe, Lanzmann-ek berak badu Holokaustoz oso bestelako filma: *Sobibor*; Poloniako kontzentrazio esparrutik 1943an matxinatu, guardiak hil eta ihes egin zuten 600 presoek buruzkoa, baina ikuspuntu hori ez da oso kontuan une honetan.

kornerra

Mikel Elorza

Udako kezka

U da hasi den kontu honekin bolada eskasa datorkie batzuei. Zenbait jarduerak beherakada izaten dute eta Interneten erabilera, adibidez, arras txikiagoa da; jendeak lantokian baliatzen baitu sarea. Honek arazoak ekar diezazkioke makina bati, ene ustetan. Izan ere, beren bakardadea txatatzeko arintzen dutenez gain, ezkontza e-mail ez adosten dutenez gain —horiek segituko dute udan—, beste askori laguntzen baitio Internetek. Posta-zerrendetan eta antzeko foroetan (edo weblogetan edo... barka diezadate marinel trebeek zabarkeria terminologikoa) ibiltzea besterik ez dago. Hantxe topatu du askok psikoanalistaren besaulkia. Publikoduna, gainera. Oso ondo iruditzen zait, garbi gera dadila. Inor ez dago besteenak irakurtzera behartuta. Baina kezka hori sortu zait: uda zer moduz pasatuko duten. Eta nola libratzen ote zuten internet-aurreko garaian.

kornerra@egunkaria.com